

Pytanie 21:

Z czego zasłynął brat marszałka Józefa Piłsudskiego – Bronisław Piłsudski?

Czekam na odpowiedź do czwartku - 25.03. Wyślij ją przez e-dziennik. Proszę, aby wiadomość miała temat ZAGADKI HISTORII. Tekst wpisujemy w wiadomości, nie dodajemy załączników.

Odpowiedź na pytanie 21:

Bronisław Piotr Piłsudski herbu Piłsudski (ur. 21 października/ 2 listopada 1866 w Zułowie, zm. 17 maja 1918 w Paryżu) – polski zesłaniec, etnograf, zajmujący się ludami i kulturami Dalekiego Wschodu, głównie ludem Ajnów, który obserwował na Sachalinie, a później na wyspie Hokkaido. Był bratem Józefa, Adama, Jana i Kazimierza.

Od 1874 mieszkał w Wilnie, gdzie 3 lata później wstąpił do gimnazjum. Razem z bratem Józefem organizowali kółko samokształceniowe Spójnia. Po śmierci matki (1884) w 1886 wyjechał do Petersburga, gdzie zdał egzamin na bakałarza i wstąpił na Wydział Prawa miejscowego uniwersytetu.

W 1887 został wciągnięty w przygotowania Woli Ludu do zamachu na cesarza Aleksandra III. Wśród zamachowców znajdował się między innymi Aleksander Uljanow (starszy brat Włodzimierza, znanego potem jako Lenin), po procesie stracony. Po dekonspiracji spisku Bronisław (którego podczas przesłuchań wydał Michał Kanczer) został skazany na karę śmierci, zamienioną na 15 lat katorgi i zesłany na wyspę Sachalin. Na Sachalinie w 1891 poznał Lwa Sternberga, znanego już etnografa, który także przebywał na zesłaniu. W 1896 ukazała się jego praca o obserwacjach klimatycznych. Został wówczas wysłany z misją meteorologiczną na południową część wyspy, gdzie zetknął się z Ajnami.

Po 10 latach zesłania reszta wyroku została zamieniona na nakaz osiedlenia się bez prawa opuszczania rosyjskiego Dalekiego Wschodu. Trzy lata później otrzymał od cesarskiej akademii nauk propozycję udania się na badania kultury Ajnów, Gilaków (Niwchów), Oroków i Mangunów na Sachalinie. W tym samym roku osiedlił się – już jako wolny człowiek – w wiosce Ai, gdzie ożenił się z Shinhinchou (Chuusamma, Ciuusamma), krewną wodza Bafunke Kimury, która urodziła mu syna o imieniu Sukezō i córkę Kyō.

Synem Sukezō Kimura (jap. 木村 宗蔵, Kimura Sukezō) (ur. 14.02.1903 na Sachalinie, zm. 5.06.1971 w mieście Furano na Hokkaido) jest Kazuyasu Kimura (jap. 木村 和康, Kimura Kazuyasu). Wnuk Bronisława Piłsudskiego Kazuyasu Kimura mieszka i pracuje w Japonii, posiada firmę FC Engineering w Jokohamie. Ma żonę i trzy córki, najstarsza córka ma na imię Kanako.

Obecnie w Japonii mieszka kilkanaście osób potomków Bronisława Piłsudskiego. Potomkowie

Kyō Kimury mieszkają na Hokkaido, potomkowie Sukezō Kimury mieszkają w Jokohamie.

W 1903 wraz z innym zesłańcem, pisarzem Wacławem Sieroszewskim, udał się na badania kultury Ajnów na wyspie Hokkaido. Jednym z efektów jego pracy są unikatowe nagrania dźwiękowe zarejestrowane na 100 wałkach woskowych. Obecnie można je oglądać w Centrum Kultury i Techniki „Manggha” w Krakowie. Na początku lat 80. XX w. wałki te zostały wypożyczone z Polski przez Japończyków, a firma SONY skonstruowała specjalny laserowy odpowiednik urządzenia do ich odczytu (fonografu Edisona), dzięki któremu udało się po wielu latach znów usłyszeć zapisane na nich dźwięki. Są to jedyne znane nagrania języka Ajnów z tamtego okresu.

Jego dorobkiem jest stworzenie słowników, w których przetłumaczył ponad 10 tys. słów z języka ainu, 6 tys. z języka gilackiego oraz 2 tys. z języka orockiego i języka Mangunów, oraz bogate opisy ich kultury i obyczajów, w tym także kultury muzycznej, spisał wiele podań i legend tych kultur oraz wykonał ok. 300 fotografii, na których utrwalał głównie typy mieszkających tam ludzi. Utrwalił fonograficznie pieśni i mowę Ajnów, w swej pracy posługiwał się też kamerą filmową. Spuścizna rękopiśmienna i fotograficzna Bronisława Piłsudskiego znajduje się w Zbiorach Specjalnych Biblioteki Naukowej PAU i PAN w Krakowie.

Po wybuchu wojny rosyjsko-japońskiej w 1906 znalazł się w Japonii, gdzie zaprzyjaźnił się z japońskim pisarzem i poetą Shimeiem Futabateiem. Efektem tej znajomości było zawiązanie Towarzystwa Japońsko-Polskiego i pierwszej wymiany kulturalnej pomiędzy oboma krajami. Do jego przyjaciół i współpracowników należeli także polityk Shigenobu Ōkuma, antropolog i etnolog Ryūzō Torii oraz działacz socjalistyczny Sen Katayama. Shimei Futabatei wspominał, że Piłsudski był dla niego dziwakiem o dobrym sercu i niewinności dziecka, który na każdym kroku z ekscytacją podkreślał, że musi zrobić coś by pomóc Ainu, że to jego przeznaczenie – i to mimo faktu, że nie miał grosza przy duszy.

Do Europy przybył przez Stany Zjednoczone w 1906 i zamieszkał w Krakowie. Później przeprowadził się do Zakopanego i prowadził badania etnograficzne Podhala. Po wybuchu I wojny światowej wyjechał do Szwajcarii, włączając się w nurt działalności niepodległościowej. Pod koniec 1917 wyjechał do Paryża, gdzie w 1918 utonął w Sekwanie. Podejrzewa się, że była to śmierć samobójcza, związana z depresją, zdiagnozowaną przez dr. Józefa Babińskiego. Uroczystości pogrzebowe odbyły się 29 maja 1918 na cmentarzu Les Champeaux w Montmorency pod Paryżem, gdzie do dziś znajduje się grób Bronisława Piłsudskiego.